

V. BÖLÜM

HALK MÜZİĞİNE GİRİŞ

FOLKLOR :

Folklor, en kısa tanımıyla Halk bilimidir.

Bir Halkın; geleneksel, görenek ve toplumsal kültür değerlerini araştıran ve inceleyen bilim dalıdır.

Folklor başlığı altında , başlıca şu kültürel değerler sıralanabilir :

I - Halk Edebiyatı

- 1- Halk Dili
- 2- Halk Şiiri
- 3- Halk Müziği

II - Halk Dansları

- 1-Geleneksel Halk Dansları (Halk Oyunları)
- 2-Dini Halk Dansları

III- Halk Tiyatrosu

Biz bu kültürel değerlerden; Halk Edebiyatı kolunun, **Halk Müziği** dalını işleyeceğiz !

EDEBİYAT NEDİR :

Edebiyat kelimesinin kökü arapça edep`tir. Arapçada edep kelimesi, çeşitli anlamlara gelir. Bunları şu şekilde sıralayabiliriz;

İyi Ahlak, Nezaket, Kural, Terbiye v.s. Bu anlamlar Türkçeye de geçmiştir.

Batı dillerinde Edebiyat kelimesinin karşılığı „ LİTERATÜR “ dür.

Literatür, terimi Latince Güzel yazı anlamında kullanılmıştır.

Literatür, belirli bir bilim dalında yazılmış eserleride anlatmaya yarar. İktisat Literatürü, Hukuk Literatürü, Mühendislik Literatürü gibi terimler, türkçeye de yerleşmiştir.

EDEBİYAT'IN TANIMI :

Edebiyat, düşünce, duygu ve hayallerin söz ve yazı halinde güzel ve etkili bir biçimde anlatılması sanatıdır.

Yada, Edebiyat; Bilgi, gözlem ve deneyimlere dayalı, duygular, düşünceler, hayaller yardımı ile, güzel söz ve yazı eserleri meydana getirme , bilgi ve sanatıdır.

Edebiyat, aynı zamanda bir bilim ve öğretim dalıdır. Bu yüzden Nesir (Düz yazı) , Nazım (Şiir) türlerine ve sözlü-yazılı eserlerin kuralları ile ilgili bilgi veren eserlere „ Edebi eser “ adı verilir. Edebiyat dersi, Edebiyat kitabı deyimlerinde kelime bu anlamda kullanılmıştır.

İngiliz Edebiyatı, Alman Edebiyatı, Türk Edebiyatı derken de, bu dillerde meydana gelmiş Edebiyat ürünleri ile onlara bağlı bilgileri anlatmış oluruz.

HALK EDEBİYATI :

Halkın ortak duygu ve düşüncelerini işleyen Edebiyat türüdür.

HALK MÜZİĞİ :

Halkların, tarih süreci içerisinde farklı zaman ve mekanda ortak duygu ve düşüncelerini anlatmak için yaptığı müziğe denir.

HALK ÇALGILARIMIZ :

Halk çalgılarımızı başlıca üç bölümde incelemek mümkündür.

I - Telli çalgılar

II - Vurmalı çalgılar

III- Üflemeli çalgılar

I -Telli çalgılar :

Bağlama : Cura Bağlama, Çöğür Bağlama, Divan Bağlama, Üç telli Bağlama, Meydan Sazı v. s. gibi Tezeneli ve Tezenesiz (Parmakla) çalınan telli çalgılardır.

Kabak kemane : Ege ve Ak Deniz Bölgelerinde yaygın olan ve yay ile çalınan telli bir çalgıdır.

Kemençe : Kara Deniz Bölgesinde yaygın olan ve yay ile çalınan telli bir çalgıdır.

II - Vurmalı çalgılar :

Davul, Def, Darbuka, Delbek, Kaşık ve Zil bu bölüme girer.

III- Üflemeli çalgılar :

Kaval, Mey, Zurna, Sipsi, Arkın v.s. üflemeli Halk çalgılarıdır.

HALK MÜZİĞİ USÜLLERİMİZ :

Usül yönünden Halk Müziğimiz ikiye ayrılır.

I - Uzun Havalar

II - Kırık Havalar

I - UZUN HAVALAR :

Ölçü ve ritmi serbest olan, dizisi bilinen ve dizi içindeki seyri belli kalıplara bağlı bulunan ezgilere „ Uzun Hava “ denir.

Örneğin: Bozlak, Maya, Garip, Müstezat, Aydos, Ağıt ve Gurbet havası gibi.

II - KIRIK HAVALAR :

Türküler ve oyun havaları diye tanıdığımız halk müziğimizin bu türüne kırık havalar denir.

Kırık havaların ölçüleri ve ritmi bellidir.